

2021

Bugetul pentru cetățeni

Primăria orașului Cantemir

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Proiectul este cofințat de Uniunea Europeană și Konrad Adenauer Stiftung e.V.

Mesaj din partea Primarului

Am o deosebită plăcere să prezint bugetul cetățenilor pentru anul 2021 elaborat în baza proiectului bugetului pentru orașul Cantemir. Elaborarea bugetului întotdeauna este un exercițiu complex și unul care consumă mult timp, dar în acest an a fost și mai dificil din cauza pandemiei și impactul pe care aceasta l-a avut asupra veniturilor și cheltuielilor bugetare, dar și asupra economiei locale și sănătății publice.

Dar în ciuda acestor provocări enorme am depus tot efortul pentru a elabora un buget care să reflecte nevoile locuitorilor din Cantemir. Am fost bucuros să văd și implicare din partea cetățenilor, în mod special la identificare priorităților de cheltuieli pentru anul 2021.

Totodată, sunt bucuros să anunț că anul viitor, pentru prima dată, locuitorii din Cantemir vor avea posibilitate să depună proiecte în cadrul programului de Bugetare Participativă. Astfel, cetățenii vor putea decide singuri ce proiecte și unde acestea ar urma să fie implementate. Pentru acest lucru am planificat 143 mii lei. Sper mult să avem proiecte interesante și inovatoare!

Acest document prezintă o privire de ansamblu a bugetului local. Consider că este extrem de important ca locuitorii să cunoască mai bine cum are loc elaborarea bugetului, care sunt principalele surse de venit, cum sunt determinate cheltuielile și care sunt proiectele de investiții capitale planificate pentru anul viitor.

Pentru comentarii adiționale referitoare la buget sau la acest document, vă rugăm să trimiteți un mesaj la adresa: primaria.cantemir@gmail.com

Cu deosebit respect,
Roman CIUBACIUC
Primarul orașului Cantemir

Bugetul primăriei orașului Cantemir pentru anul 2021

VENITURI

CHELTUIELI

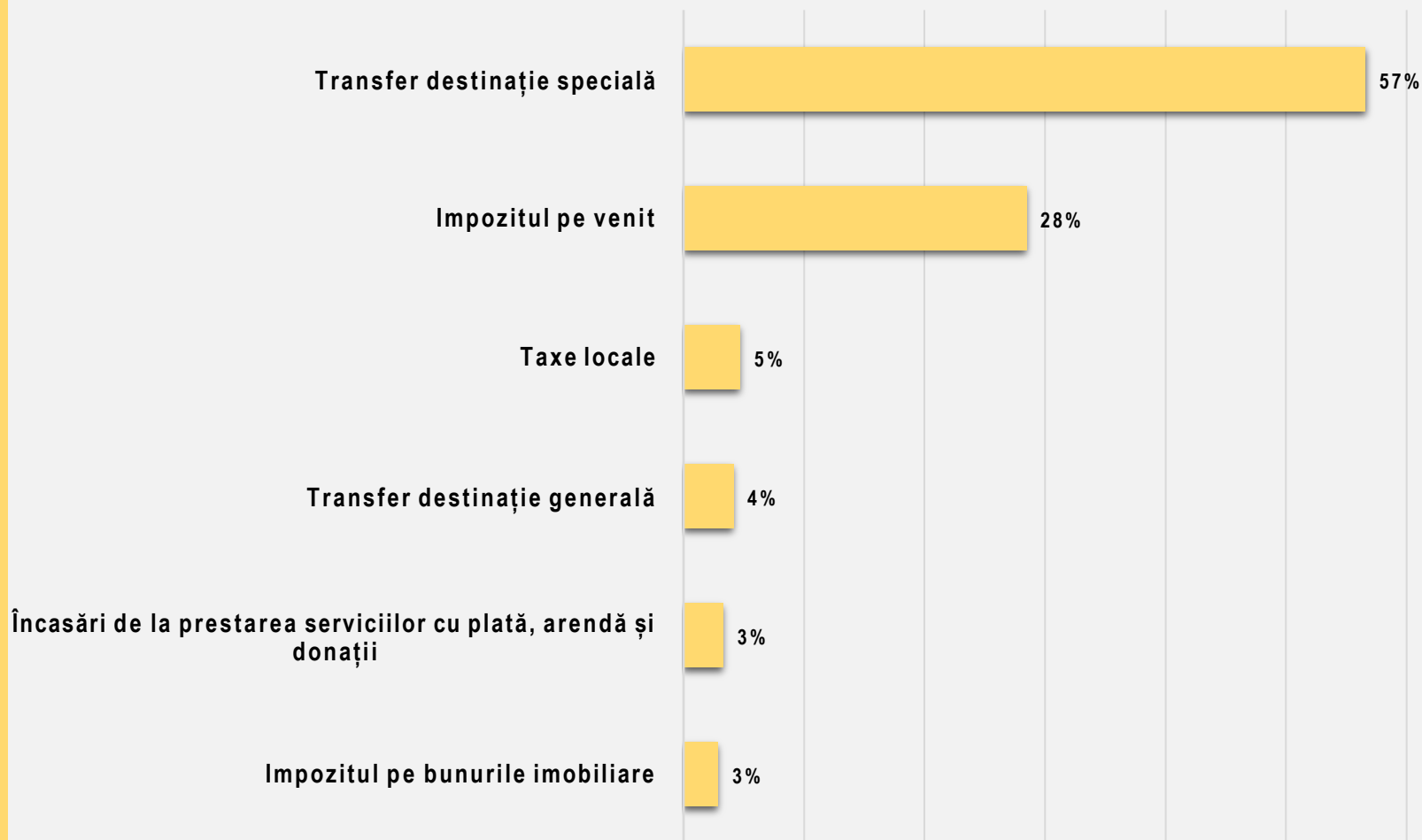
14,3 milioane lei

Bugetul orașului Cantemir este dependent de transferurile de la bugetul de stat.

Dependența veniturilor reprezintă o tendință și pentru anii următori, iar sumat totală a bugetului va oscila în jurul cifrei de 14 milioane de lei.

Structura veniturilor pentru anul 2021

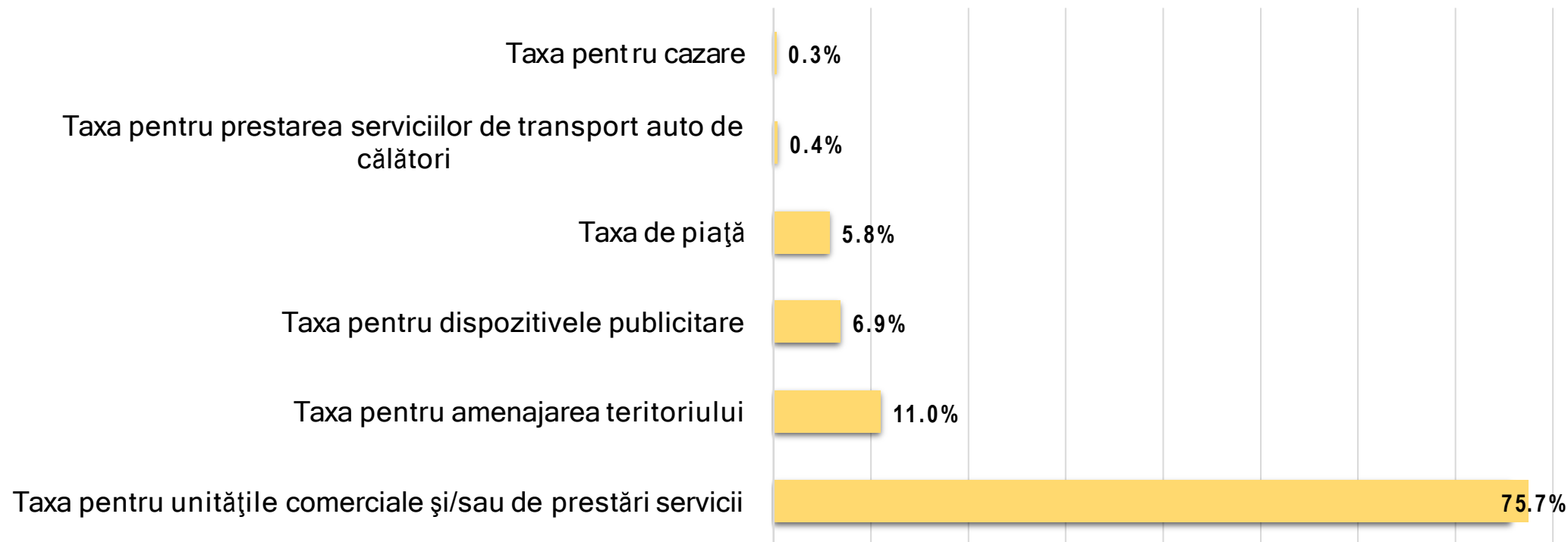

**Transferuri destinație specială* - mijloace financiare alocate de la Bugetul de Stat pentru asigurarea funcțiilor publice sau alte scopuri speciale. Exemplu: educația timpurie (grădinițe) sau dezvoltarea drumurilor din localitate.

**Transferuri destinație generală* – mijloace financiare alocate de la Bugetul de Stat pentru finanțarea domeniilor proprii de activitate ale APL.

Taxele locale

Pentru anul 2021 nu au fost operate modificări la nivelul taxelor locale

Taxele locale reprezintă 5% din întreg bugetul

Deciziile cu privire la stabilirea taxelor locale sunt luate de către consiliul local

Top 3 taxe locale ca pondere în buget:

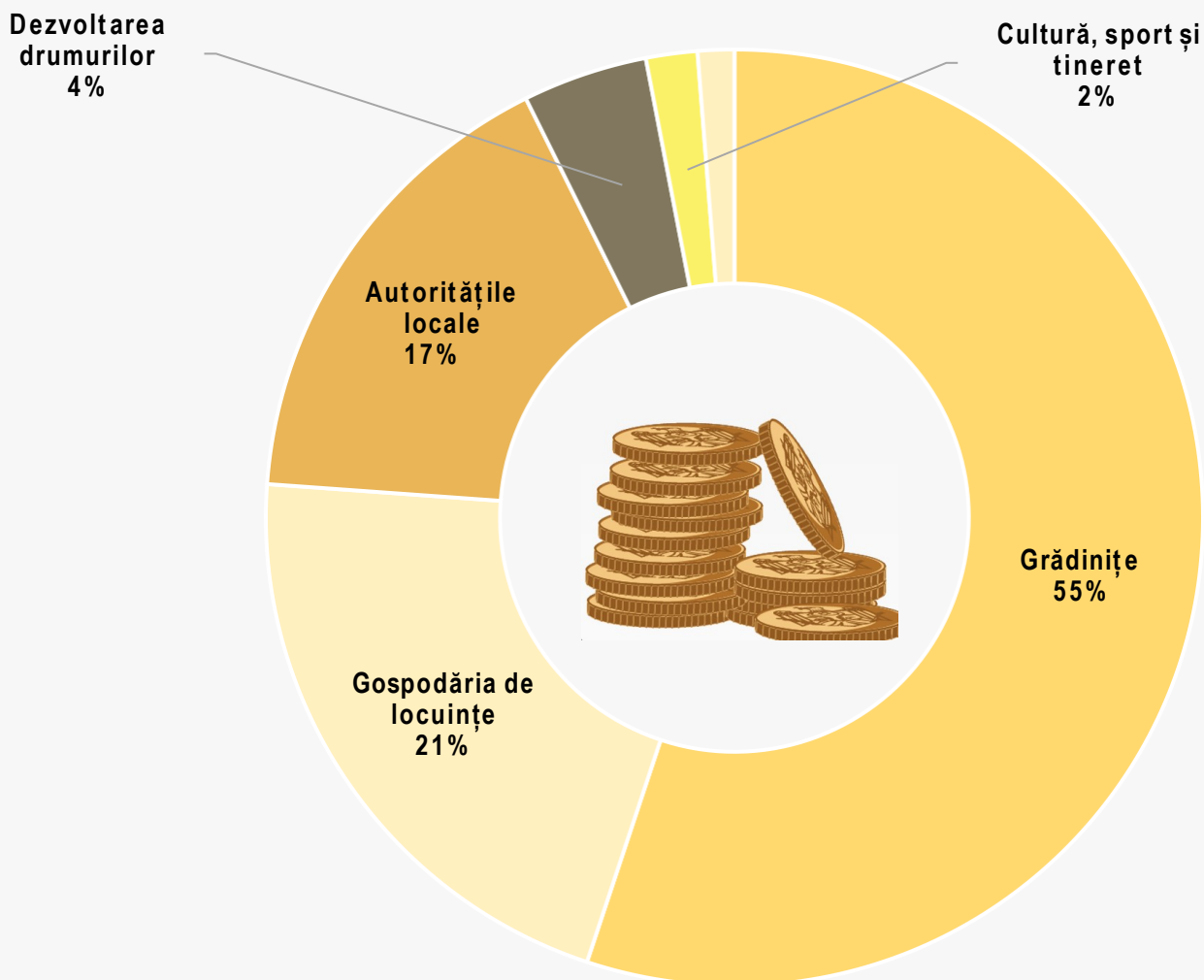
- Taxa pentru unitățile comerciale
- Taxa pentru amenajarea teritoriului
- Taxa pentru dispozitivele publicitare

Cheltuielile bugetului primăriei orașului Cantemir

Cheltuielile bugetare conform
clasificației funcționale
(LEI)

Grădinițe	7 886 700
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	3 013 100
Servicii de stat cu destinație generală (autoritățile locale)	2 364 000
Servicii în domeniul economiei (dezvoltarea drumurilor)	617 000
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	254 000
Protecția socială	180 000

Cheltuieli cu destinație generală

Cheltuieli de personal – 1 360 400 lei

2 unități de demnitate publică
1 secretar al consiliului orășenesc
1 contabil șef
3 funcționari publici

Cheltuieli de personal -
207 900 lei

Servicii comunale – 222 000 lei

Lumină, apă, gaze, canalizare,
evacuarea gunoiului, comunicații.

Procurarea mașinilor și utilajelor – 190 000 lei

Combustibil, piese de schimb, unelte

Contabilitatea - 118 900 lei

Alte cheltuieli – 257 000 lei

Active nefinanciare, rechizite de
birou, cheltuieli în baza de
contracte cu persoane fizice

**Aparatul
primarului**
2 148 300 lei

**Serviciul
suport**
215 700 lei

Procurarea materialelor de
uz gospodăresc - 5 000 lei

Fondul de rezervă

Îndemnizații de incapacitate
de muncă - 2 000 lei

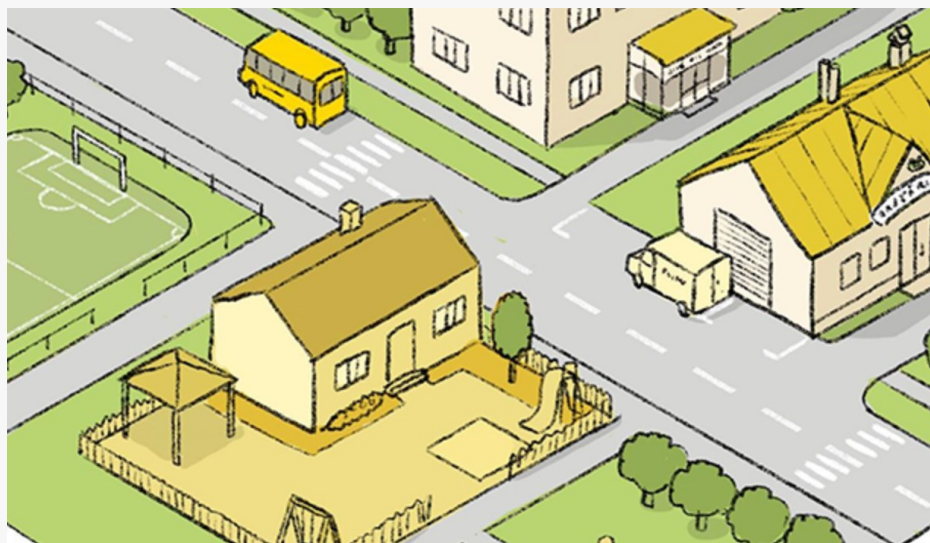

Dezvoltarea drumurilor din localitate

617 000 lei

Ponderea cheltuielilor din buget destinate îmbunătățirii infrastructurii din localitate continuă să fie una redusă. Iar subfinanțarea acestui domeniu îngreunează și încetinește realizarea obiectivelor stabilite în documentele de planificare.

Conform datelor* colectate de la locuitorii orașului Cantemir, domeniile prioritare la acest capitol sunt:

- **Reparația trotuarelor**
- **Dezvoltarea pistelor pentru bicicliști.**

**Datele au fost colectate de la cetățeni în perioada elaborării bugetului*

Gospodăria de locuințe și a serviciilor comunale (1)

**Evacuarea
deșeurilor**

1 793 100 lei

Cheltuieli de personal	1 206 000 lei
Unelte, scule, combustibil piese de schimb	300 000 lei
Materiale de construcții	150 000 lei
Alte servicii	132 000 lei

**Iluminare
stradală**

220 000 lei

Funcționarea a 557 felinare de
iluminare stradală

Cetățenii* au apreciat pozitiv acțiunile
primăriei din Cantemir la modernizarea
iluminatului public din localitate, în mod
special din cauza utilizării noilor tehnologii.

**Datele au fost colectate de la cetățeni în perioada elaborării bugetului*

Gospodăria de locuințe și a serviciilor comunale (2)

Reabilitarea
termică

600 000 lei

Dezvoltarea
zonelor
rurale

400 000 lei

Pentru anul 2021, primăria din Cantemir planifică să implementeze două proiecte în sumă de 1 milion de lei destinați pentru reabilitarea termică a clădirilor și dezvoltarea zonelor rurale.

Cultură, tineret și sport

254 mii lei

CULTURĂ

Procurarea de materiale (33% din buget)
Combustibil (28%)
Rechizite (6%)

140 500 lei

Organizarea a 9 activități culturale

TINERET

Procurarea de materiale (75% din buget)
Servicii de transport (10%)
Alte cheltuieli (15%)

33 500 lei

SPORT

Organizarea a 8 activități sportive în localitate

80 000 lei

Educație timpurie (grădinițe)

În Cantemir funcționează 2 grădinițe

- Nr. 1 - 132 de copii
- Nr. 2 - 160 de copii

Alocații per copil

Pentru fiecare din cei 292 de copii, urmează a fi alocați câte 27 009 lei/an.

Produse alimentare

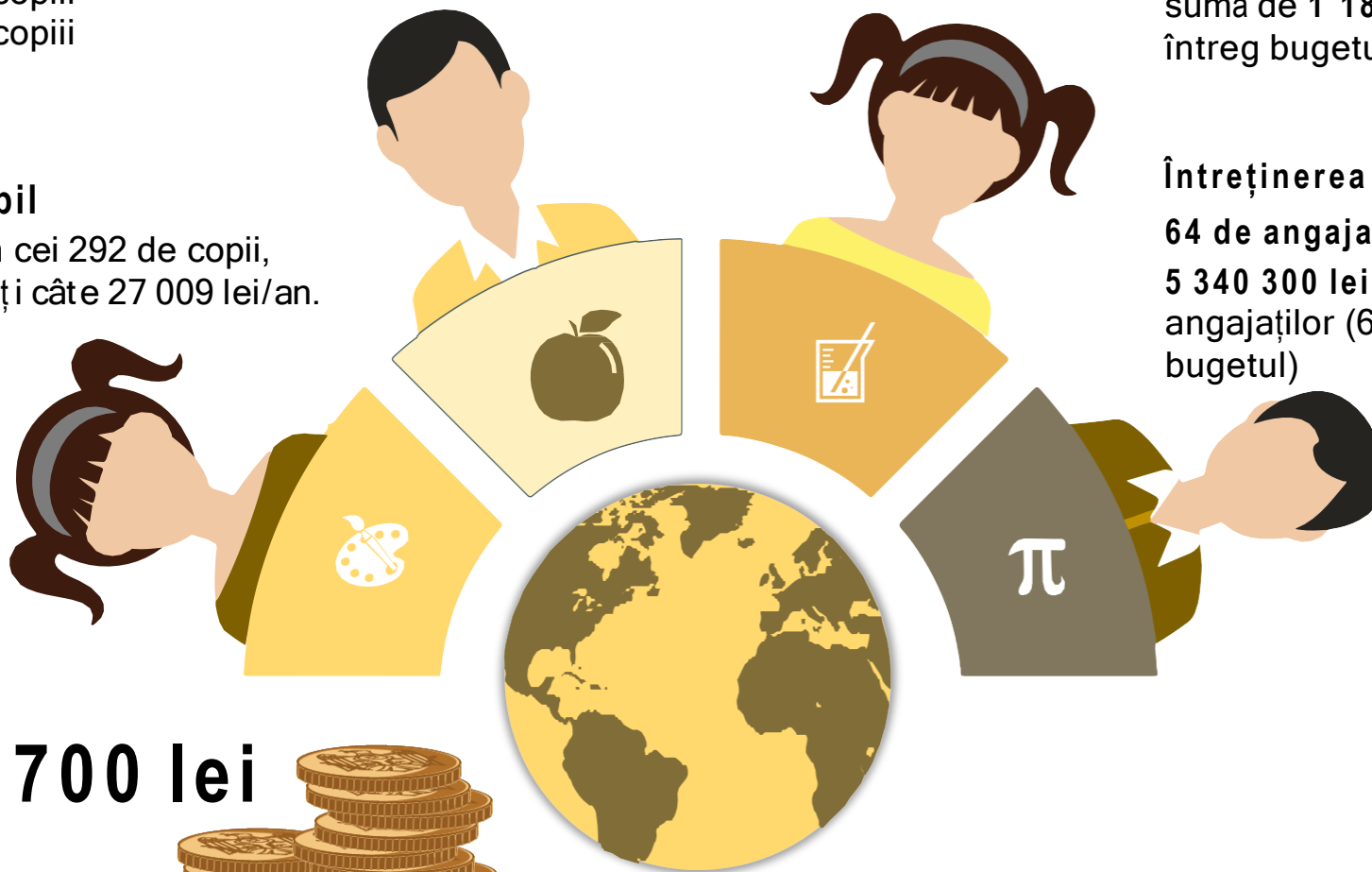
Pentru hrana copiilor urmează a fi procurate produse alimentare în sumă de 1 183 500 lei (15% din întreg bugetul)

Întreținerea personalului

64 de angajați

5 340 300 lei pentru remunerarea angajaților (68% din întreg bugetul)

7 886 700 lei

Bugetarea participativă

În premieră, primăria din Cantemir va utiliza bugetarea participativă.

Bugetarea participativă reprezintă mecanismul care permite cetățenilor să participe la luarea deciziilor și să ia decizii privind alocarea și gestionarea resurselor financiare publice de care dispune administrația locală.

Suma minimă alocată pentru **Bugetarea participativă** – 1% din bugetul local
2021 – 143 000 lei

Beneficiile BP:

● servicii sociale
calitative

● drumuri
reabilitate

● banul public
utilizat eficient

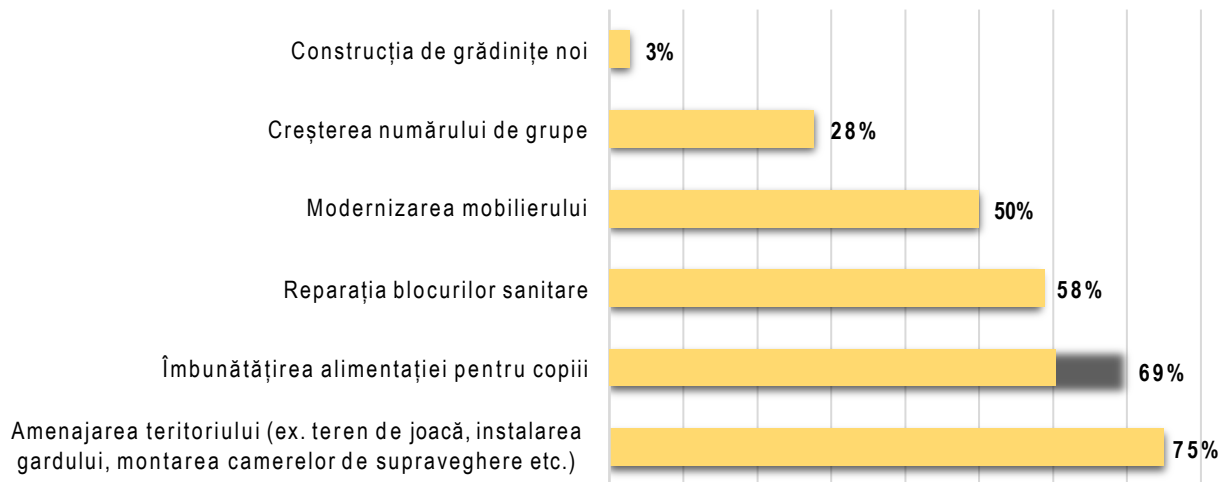
● grădiniță/
școală
modernizată

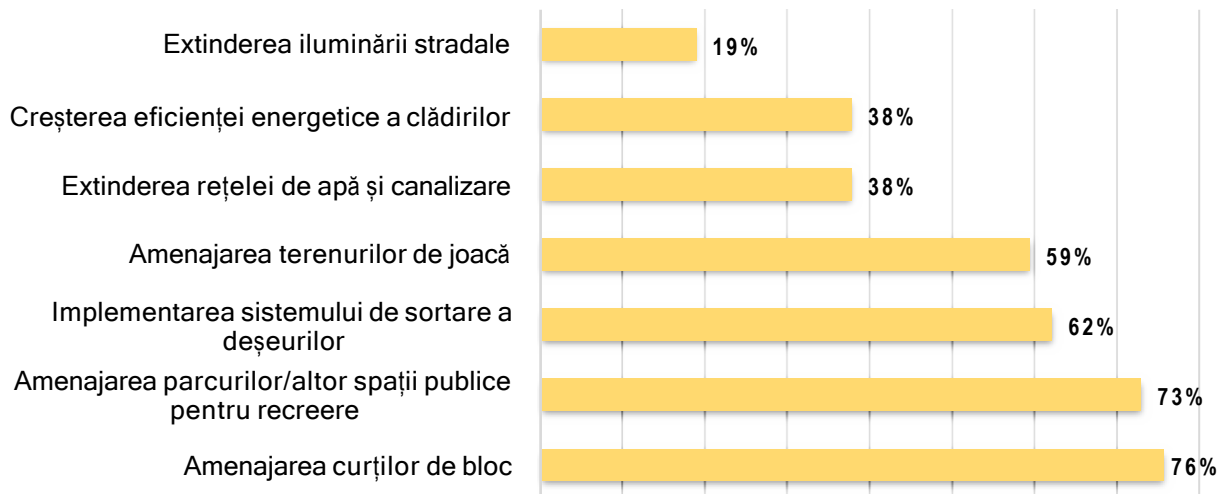
● oportunități
pentru afaceri
și locuri de muncă

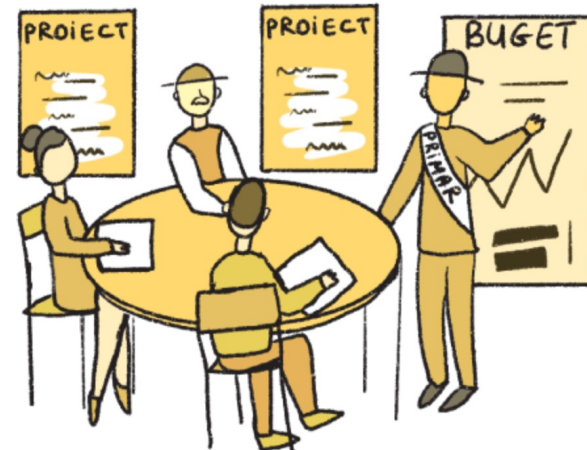
Care ar trebui să fie domeniile prioritare pentru autorități în domeniul educației timpurii?

Ce tip de îmbunătățiri credeți că ar aduce cea mai mare valoare gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale?

Participarea cetățenilor

Alte probleme identificate

Cetățenii au identificat și alte probleme pentru care doresc susținerea autorităților locale:

- câinii vagabonzi - cea mai des menționată problemă de către locuitorii din Cantemir.
- Îmbunătățirea serviciilor pentru tineret - concursuri sportive, cercuri pentru tinerii din localitate, inclusiv oferirea unui spațiu bine amenajat pentru Centrul de Tineret.

**Datele au fost colectate de la cetățeni în perioada elaborării bugetului*

Informație adițională

- Audierea publică pe marginea proiectului de buget va fi organizată pe data XX noiembrie, la ora XX, în locația XX.
- Proiectul bugetului pentru anul 2021 poate fi consultat aici: www.primariacantemir.md
- Detalii despre Bugetare Participativă: <http://bugetulmeu.md/691/>
- Regulamentul Bugetării Participative aprobat de către Consiliul Local din Cantemir: <https://actelocale.gov.md/ral/act/cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-privind-procesul-de-bugetare-participativ-588023.html>
- Pentru comentarii adiționale referitoare la buget sau la acest document, vă rugăm să trimiteți un mesaj la adresa: primaria.cantemir@gmail.com

Expert-Grup

+373 22 929 994

str. A. Bernardazzi 45
MD-2012, Chișinău
Republica Moldova

info@expert-grup.org

Institutul pentru
Politici și Reforme
Europene

IPRE

+373 22 788 978

+373 22 788 986

+373 22 788 989

str. București 90, of. 20
MD-2001, Chișinău
Republica Moldova

info@expert-grup.org

Informează, Abilitează Și Acționează!

15.09.2019

Proiectul cofinanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer